

### DAGSINS MEINING

## David og Goliat

Hann minti mest um dystin millum David og Goliat - fótbóltslandsdysturin millum týska ris-an og føroyska pinkulingin. Hóast okkara Dá-idar ikki megnaðu at fella týsku kempurnar, so raktu vit tær tó so meint, at ein av heimsins bestu fótbóltstjóðum fór særð av aftur vøllin-um. At spæla 2-1 móti Týsklandi við møguleika fyri at javna móti endanum av dystinum er kanska tað størsta bragdið, sum okkara landslið og fyri tað nakað føroyskt ítróttarlið hevur fingið nakrantið í ungu ítróttarsøgu okkara.

Neyvan nakrantið hevur tann føroyska tjóðin staðið so nógv saman sum í stórdystinum móti Týsklandi mikukvøldið. Neyvan nakrantið áður hava so nógvir føroyingar fylgt eini ítróttarkapp-ing í sjónvarpi og útvarpi sum hetta søguliga kvøld, har vit fyri fyrstu ferð spældu móti Týsk-landi, sum hevur verið heimsmeistari fleiri ferðir og gjørdist silvurvinnari til seinasta HM-kapp-ing. Og hóast vit ikki megnaðu at vinna var ósig-urin so lítil, at vit í veruleikanum "vunnu". Vunnu frama, áhuga og virðing ikki minst mill-um tær milliónir av týskarum, sum sóu dystin. Hetta var eisini í aðrar mátar ein sigur fyri okkum – fyri tað sjálvsálit og ta sjálvsvirðing, sum ungu spælarar okkara góvu sær sjálvum og øllum landsmonnum sínum.

Her var ikki talan um eitt einmansavrik, hóast málverji okkara skaraði framúr. Hann var fant-astískur. Men her var í veruleikanum talan um eitt liðavrik av teimum allar bestu. Eitt vælspæl-andi føroyskt lið visti aftur og aftur, hvussu langt kann røkkast við sjálvdisiplin og við at halda høvdið kalt ein heilan dyst. Sjálvandi vóru brek og ting at fylast á. Men tey eiga vit at lata fara. Ungi fótbóltsalvin úr Klaksvík mundi sett Fø-royar á allar heimsins blaðforsiður. At hann ikki skoraði eigur ikki at liggia honum til last. Hann var bara millimetrar frá. Vit hava ikki loyvi til at vera misnøgð við úrslitið og henda misbrúktu málmøguleika, tá tað samanumtikið gekst nógv betur enn nakar hevði torað at droymt um.

Landslið okkara eigur tøkk og heiður uppiborið. Tað er enn einaferð við til at seta okkara tjóð á heimskortið. Hetta úrslitið eigur at geva okkum øllum uppافتur størri sjálvsálit men samtíðis eisini fáa okkum til at vírða og menna tað, sum landsliðið stendur fyri. Í veruleikanum er lands-liðið okkara besta søluvøru, tí eiga vit at halda tí til og hjúkla um tað. Nú eiga vit at seta okkum sum mál at vinna komandi dystir. At vinna móti Týsklandi í Føroyum eigur at verða næsta málið.

Tøkk til landsliðið, eingin nevndur eingin gloymdur. Tit eru okkara hetjur. Tit eru okkara vón. Góða eydna víðari.

|                   |
|-------------------|
| <b>Sosialurin</b> |
|-------------------|

|                                             |  |
|---------------------------------------------|--|
| <b>Sosialurin</b>                           |  |
| <span></span>                               |  |
| Stovnaður: 1927                             |  |
| <b>Ábyrgdarblaðstjóri:</b> Jan Müller       |  |
| jan@sosialurin.fo                           |  |
| <b>Blaðstjóri:</b> Eiríkur Lindenskov       |  |
| eirikur@sosialurin.fo                       |  |
| <b>Figgjarleiðari:</b> Jákup Mørk           |  |
| jakup@sosialurin.fo                         |  |
|                                             |  |
| <b>Marknaðardeild:</b> lysing@sosialurin.fo |  |
| Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo        |  |
| Finnbjørg Nattestad                         |  |
| finnbjorg@sosialurin.fo                     |  |

|                   |  |
|-------------------|--|
| <b>Sosialurin</b> |  |
|-------------------|--|

|                                             |  |
|---------------------------------------------|--|
| <b>Sosialurin</b>                           |  |
| <span></span>                               |  |
| <b>Stovnaður:</b> 1927                      |  |
| <b>Ábyrgdarblaðstjóri:</b> Jan Müller       |  |
| jan@sosialurin.fo                           |  |
| <b>Blaðstjóri:</b> Eiríkur Lindenskov       |  |
| eirikur@sosialurin.fo                       |  |
| <b>Figgjarleiðari:</b> Jákup Mørk           |  |
| jakup@sosialurin.fo                         |  |
|                                             |  |
| <b>Marknaðardeild:</b> lysing@sosialurin.fo |  |
| Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo        |  |
| Finnbjørg Nattestad                         |  |
| finnbjorg@sosialurin.fo                     |  |

|                                             |  |
|---------------------------------------------|--|
| <b>Sosialurin</b>                           |  |
| <span></span>                               |  |
| <b>Stovnaður:</b> 1927                      |  |
| <b>Ábyrgdarblaðstjóri:</b> Jan Müller       |  |
| jan@sosialurin.fo                           |  |
| <b>Blaðstjóri:</b> Eiríkur Lindenskov       |  |
| eirikur@sosialurin.fo                       |  |
| <b>Figgjarleiðari:</b> Jákup Mørk           |  |
| jakup@sosialurin.fo                         |  |
|                                             |  |
| <b>Marknaðardeild:</b> lysing@sosialurin.fo |  |
| Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo        |  |
| Finnbjørg Nattestad                         |  |
| finnbjorg@sosialurin.fo                     |  |

Løgmaður er nú vaknaður. Eftir at hava ligið í dvala í 5 ár. Ella skal nú aftur kannast og kannast, so at onki hendir?

#### Ongan løgmann:

Seinastu 5 áriní hava vit ongan løgmann havt, stórt sæð. Varaløgmaður hevur unsiðið lögmansembætið. Hjá sjálvum løgmanni hava undanførslur verið reglan og ikki undantakið. Inntøk-urnar hava verið stórar. Og skatturin uppافتur meiri øðiligur.

Onki er hent fyri at lækka skattin at kalla. Og onki hevði hent, um ikki and-stoðan tók um endan.

Men á nøkrum okjum er nógv hent.

#### Miðfyrisitingin:

Tá Agnes Lousie legði at

## Nei Henrik

**Gudmundur Joensen 270 Nólsoy**

So vítt til veggja skal tað ikki vera í Føroya Javnað-arflokki. Útsognirnar hjá Gerhardi Lognberg í Degi og Víku týskvøldi 15.10.02 vóru beinleiðis í andsøgn við bæði grundsjónarmið-ini hjá Javnaðarflokkinum og valskránná hjá flokkin-um til seinasta løgtingsval. Bæði tú og Gerhard Logn-berg stillaðu upp og fóru til

val við lyfti um, at: "...leggja dent á at menna umhvørvið fyri føroyskari mentan í øllum hennara fjølbroytni". Tit vóru samd-ir um, at: "Øll mentan gror úr skapandi vilja og fyri-takssemi hjá tí einstaka og í felagsskapi." Føroya Javn-aðarflokkur er ímóti, at politikarar leggja leggja seg út í, hvussu listarfólk velja at nýta teir pengarnar, sum teimum verða játtaðir á figgjarlógini. Og hetta var undir viðgerðini av figgjar-

lógaruppskotinum fyri 2003, at Gerhard sum lög-tingslimur fyri flokkin út-talaði seg.

Eg haldi at tað er umráð-andi, at Javnaðarflokkurin sum tann einasti roynir at seta seg upp ímóti hesari religiøsu uppøsingini, sum fer fram í Føroyum í dag. Hesin samanavsturin av religiøsaru niðurgeringini av minnilutabólkum og Mao-líknandi sensurering av tí skapandi listini er skaðilíg og skammilíg fyri

#### Viðmerkingar

|                   |
|-------------------|
| <b>Sosialurin</b> |
|-------------------|

**Góðan morgun:** – Eg skilji væl at løgmaður klórar sær í nakkanum - ný-vaknaður. Í bestu tíð í Fø-oyum gevur Figgjarlógin gevur eitt reelt undirskot í 2003.Yvirs kotið á figgjar-lógini er “kreativ bókfor-ing”. Undir leiðslu av løg-manni

– Ríkisveitingin minka við 1500 milliónum kom-andi valskeið - uttan kon-sekvensútgreiningar ella konsekvens. Undir leiðslu av løgmanni.

– Miðfyrisiting vaksin við 150 milliónum og al-menni sektorurin við 1000 milliónum uppá 5 ár. Undir leiðslu av løgmanni.

– Skattatrýstið er tað hæg-sta í heiminum. Undir leið-slu av Fólkafloksløgmanni.

#### Míni ráð:

Nú Harra løgmaður er vak-in, fari eg at heita á hann um at viðurkenna sína ómegd. Leggið frá tygum, og lat aðrar við betri hegni sleppa til. Góðan morgun !

#### Vinarliga Marjus Dam

#### Viðmerkingar

|                   |
|-------------------|
| <b>Sosialurin</b> |
|-------------------|

**Rættiliga drúgv**t **orðaskifti tók seg upp, nú stýrið fyri Als hevur tikið avgerð um at lækka inngjald-ið við 0,75%. Fleiri landstýrismenn royna at kann**a sær **lækkingina til onnur endamál m.a. til eina longda barsilsskipan, men enn hevur eingin grett orð um** **tey, sum skipanin veruliga snýr seg um - tey** **arbeiðsleysu.**

|                                             |
|---------------------------------------------|
| <b>Sosialurin</b>                           |
| <span></span>                               |
| <b>Stovnaður:</b> 1927                      |
| <b>Ábyrgdarblaðstjóri:</b> Jan Müller       |
| jan@sosialurin.fo                           |
| <b>Blaðstjóri:</b> Eiríkur Lindenskov       |
| eirikur@sosialurin.fo                       |
| <b>Figgjarleiðari:</b> Jákup Mørk           |
| jakup@sosialurin.fo                         |
|                                             |
| <b>Marknaðardeild:</b> lysing@sosialurin.fo |
| Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo        |
| Finnbjørg Nattestad                         |
| finnbjorg@sosialurin.fo                     |

## Ongin á brúnni, sjálvstýrarin stóð til

#### Edmund Joensen

Ein loysingarsamgonga hevur nú aftur roynt seg í góð 4 ár. Bodað varð frá, at nú skuldu allir føroyingar uppliva, hvussu ein full-veldisfiggjarlóg sær út og hvussu hon virkar.

Samfelagið skuldi sker-ast til eftir føroyskum leisti. Ongin skuldi merkja yvir-tøkur og niðurskurðin í rik-isveitingum yvirhøvur. Heldur var tað sagt verða ein fyrimunur at sleppa av við ríkisveitingarnar, tær vóru bara haft um beinið og til stóran skaða, vóru loysingarmenn samdir um. Bestu serfrøðingar hjá landstýrinum høvdu roknað og sagt alt hetta og nógv afturat. Aftaná kann ein ikki lata verað við at samanbera við figgjarkrep-purnar í USA har just serfrøðingarnir høvdu meira enn ein fingur við í spælinum.

Vit í sambandsflokkinum ávaraðu staðlīga loysingar-flokkarnar og vistu á av-løgtingsfiggjarlógini fyri 2003.

Tá er 50 mijóna skatta-óbótaligan skaða fyri fø-royska samfelagið. Vit vistu eisini hvat vit tosaðu um, tí vit høvdu júst tikið upp eftir húsagangin hjá loys-ingarflokkunum í 1992.

Men hvat er so hent sið-ani? kunnu fólk spyrja. Er nøkur fullveldisfiggjarlóg at siggja? Eru nakrar ser-føroyskar loysnir skornar, sum gera at ongin kemur at merkja yvirtøkur og niður-skurin í ríkisveitingum yvirhøvur?

#### Figgjarlógin er løgd fyri løgtingið

Tá ið rakstur, iløgur og av-drøg er goltið, sigast 2 milliónir leypa av á lög-tingsfiggjarlógini fyri 2003.

Tá er 50 mijóna skatta-

## VIÐMERKINGAR

## Tann gloymdi parturin í málinum um Als-gjaldið

|                   |
|-------------------|
| <b>Sosialurin</b> |
|-------------------|

in inngjaldið, sum tað fær. Als eigur í dag eitt stovns-fæ, sum táttar í eina hálva milliard, og tí er tað bæði rætt og rimiligt, at stýrið nú tekur avgerð um, at inn-gjaldið skal lækkast. Skip-anin er væl konsoliderað, og arbeidisloysið er tað minsta síðan aðrenn krepp-una.

Rættiligt orðaskifti hevur síðan tikið seg upp um, hvat lækkingin uppá 0,75% skal brúkast til. Landsstýr-ismenn hava roynt at kann

sær lækkingina til onnur endamál, men lækkingin kann ikki av sær sjálvum beinast til eina aðra skipan

hevur ráð til tað. Útgjaldið varð í síni tíð sett til 70% av einari arbeidsmannaløn, tí skipanin var undir hørðum trýsti av tí stóra arbeids-loysinum, sum tá valdaði. Men hetta er tibetur broytt.

Eg veit fullvæl, at fakfel-agsumboðini í stýrinum

hava havt líknandi uppskot frammi, tó uttan at tað hev-ur fingið undirtøku í stýr-inum. Men tað kennist eitt sindur kollut í dag bert at tosa um, at inngjaldið skal lækkast, tí pengarnir flóta

yvir í Als, og so als ikki at taka útgjaldið við.

Enn tosa vit um, at ein arbeidisleysur bert fær 70%

## Ongin á brúnni, sjálvstýrarin stóð til

|                   |
|-------------------|
| <b>Sosialurin</b> |
|-------------------|

miljónir í frumintøkum um árið. Ikki kan sigast annað enn, at hetta er ein sera vánalig handfaring av figgjarviðurskiftum føroy-inga og ein sera skeiv gongd øll áriní.

**Játtanarreglunar ikki hildnar** Undirbudgetteraðar út-reiðslur á figgjarlóginí hevur verið meginreglan síðan loysingarlandstýrið tók við. Eykafiggjarløgjin, sum var minka niður í litíð og onkið ella slakar 12. milliónir í 1997, er síðan vaksin ár undan ári, og var uppi á 207 milliónir kr. seinasta ár.

Tað er nú eisini vorðin fastur regul at flyta fram frá einum ári til annað fyri at sminka komandi figgjarlóg.

Hetta er td. frábodað í sambandi við Norðoyar-tunnlinn, sum ikki er á figgjarlóginí yvirhøvur.

Hetta er gongdin bestu innilogaár í Føroya søgu.

Hvussu verður skilið, tá ið konjunkturarnir svinga aft-ur til tað meira normala, fyri ikki at tala um bein-leiðis vánaligar konjunktur-

## Skal kristni siðaarvurin burtur?

#### Maria Jacobsen

Tað hevur verið nógv at lis-ið í bløðunum seinastu tíð-ina, um skrásett parag mill-um samkynd, siðsemis-nevnd og fólkakirkjuna.

Vanlíg miðalhampafólk kenna seg kanska eitt sindur ótrygg við tónan í nógvum av hesum, tí ein hómar at tað sum ein partur av fól-kinum vil, er at fáa kristna siðaarvin hjá føroyingum burtur. Nú siga summi kan-ska, at tað er at taka munnin ov fullan, men tað haldi eg ikki. Er man byrjaður at

døgum. Teir ferðaðust í millum bygdir til gongu og í báti og settu livið í váða viðhvørt, fyri at fólkið skuldi hoyra Guds orð. Prøsturin kannaði á sínum rundferðum, at børnini høvdu lært tað tey skuldu, skrivað stendur: »Hesi orð...skalt tú prenta inn í born tini«.

Hetta rann mær í huga, tá eg í útvarpinum hoyrði eina mammu siga, at hon ætlaði sær ikki at siga við børn síni, hvat hon helt vera rætt ella skeivt, bornini skuldu sjálvi finna út av, hvat

teimum tykti. Tað ljóðar humant, men eg eri bangin fyri, at tey foreldur sum lata uppalgingina til børnini sjálvi, koma at merkja tað onkuntið.

Eg kom eisini at hugsa um tilburðirnar norðuri við Gjógv, tá ið 8-mannaforin

gingu burtur. Petur Jacob Sigvardsen skrivur um hetta í Gjáár søgu, sum kom út í 2000.

Hann sigur frá, hvussu Hammershaimb, ið var próstur tá, legði leið sína norður til Gjáár, at vitja øll tey, sum sótu eftir við

stórari sorg. Hann skrivar soleiðis: »Komin til bød-garðin neig hann í knæ, hiriðlin hjartagóði heitti bønarorð á hiriðilin altvald-andi um at beina leiðina fyri øllum teim sorgar-bundnu, ið innan fyri hendan garð vóru, til ta kelduna, har einans sálar-bót er at oysa av«. Ógvuliga hjartanemandi, men hvat hevði verið at tikið til í slíkum løtum, um vit ikki átað henda kristna siðaarv, sum so litíð verður virdur í dag.

Eitt er vist, tann Altvald-

andi er til, um vit trúgva tí ella ikki, og vit eiga at minnast til at skrivað stend-ur: »Tí álvarsamur Gud, er Harrin Gud tin!«

Vit kunnu gera sum vit vilja, tað eru altíð nøkur val at gera her í livinum, tað er eisini eitt val at liva man-kyndur, og tað er sanniliga eitt álvarsligt val at gera

landsins lógir soleiðis, at tær máa stoði undan krist-indóminum.